

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และ การวัฒนธรรมจังหวัด เขตการศึกษา 11
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการ วัฒนธรรมจังหวัด เขตการศึกษา 11

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม จังหวัด เขตการศึกษา 11 ที่ปฏิบัติหน้าที่จริงในปี พ.ศ. 2538 จำนวน 95 คน จำแนกได้ดังนี้
 - 1.1.1 ประธานกรรมการ ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่า ราชการจังหวัด ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย จำนวน 5 คน
 - 1.1.2 เลขานุการ ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 5 คน
 - 1.1.3 กรรมการที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่ง เป็นประธานกรรมการและ เลขานุการ รวม 85 คน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1.3.1 กรรมการที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษา โดยตรง ได้แก่ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษาสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้แทนหัวหน้าสถานศึกษาสังกัดกรมศิลปากร อธิการบดีสถาบันราชภัฏ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ประธานชมรมการศึกษาเอกชน และผู้อำนวยการศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 38 คน

1.1.3.2 กรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนา การจังหวัด เกษตรจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด และพาณิชย์จังหวัด จำนวน 25 คน

1.1.3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 22 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.2.1 ประธานกรรมการ ได้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย จำนวน 5 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

1.2.2 เลขาธิการ ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 5 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

1.2.3 กรรมการที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการ และเลขาธิการ รวม 43 คน จำแนกเป็น

1.2.3.1 กรรมการที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษา โดยตรง ตามข้อ 1.1.3.1 จำนวน 19 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย ร้อยละ 50

1.2.3.2 กรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ 1.1.3.2 จำนวน 13 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย ร้อยละ 50

1.2.3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย ร้อยละ 50

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 53 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบวิเคราะห์เอกสาร
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากเอกสารด้วยตนเอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และเสนอผลการวิจัยเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1.1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นชาย อายุสูงกว่า 55 ปี มีประสบการณ์เป็นคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม 7-8 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่เป็นข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด

1.2.1 สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

ผลการวิเคราะห์จากข้อมูล พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนระบุว่า ได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดจำนวน 8 ข้อ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และมีบางข้อที่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนมาก ไม่ได้ปฏิบัติ ได้แก่ อำนาจหน้าที่ข้อ 4 กำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาได้แก่ อำนาจหน้าที่ข้อ 3 พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับ เพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนน้อยที่สุดที่ไม่ได้ปฏิบัติ ได้แก่ อำนาจหน้าที่ข้อ 2 กำหนดมาตรการให้ภาครัฐและเอกชน มีการใช้ทรัพยากรและพนักงานกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

สำหรับการประชุม ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่า ในปี 2538 ได้มีการประชุมของคณะกรรมการ 3-4 ครั้ง โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับหนังสือเชิญประชุมล่วงหน้า 3-4 วัน ในการประชุมแต่ละครั้งจะมีกรรมการเข้าร่วมประชุมครบองค์ประชุม สำหรับเอกสารประกอบการประชุมผู้ให้สัมภาษณ์เกินครึ่งหนึ่งระบุว่า ได้รับเอกสารประกอบการประชุมทุกครั้ง และได้รับเอกสารในวันประชุม จึงทำให้ไม่ได้ศึกษาเอกสารมาก่อน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ปฏิบัติตามตามอำนาจหน้าที่ 8 ข้อ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด รายละเอียดการปฏิบัติแต่ละข้อที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ปรากฏผลดังนี้

อำนาจหน้าที่ข้อ 1 พิจารณาเสนอแนะให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนา การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนได้ปฏิบัติโดยได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณา อนุมัติ แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

อำนาจหน้าที่ข้อ 2 กำหนดมาตรการให้ภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากร และพนักงานจ้างในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่ามีการปฏิบัติ และเรื่องที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้ปฏิบัติ ได้แก่ สนับสนุนให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันจัดกิจกรรมด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ผู้ให้สัมภาษณ์ว่า ไม่ได้ปฏิบัติ สาเหตุที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ ระเบียบของทางราชการไม่เลือกการให้ภาครัฐและเอกชนใช้ทรัพยากรร่วมกัน

อำนาจหน้าที่ข้อ 3 พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภท เงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับ เพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ ไม่มีการจัดสรรงบประมาณประเภทเงินอุดหนุนให้จังหวัดดำเนินการเอง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติในข้อนี้ สาเหตุที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรมให้แต่ละกรมโดยตรง ส่วนน้อยที่ระบุว่า ได้ปฏิบัติ เรื่องที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อำนาจหน้าที่ข้อ 4 กำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่ได้ปฏิบัติ สาเหตุที่มีผู้ระบุตั้งแต่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ คณะกรรมการไม่มีอำนาจในการสั่งการส่วนน้อยตอบว่า ได้ปฏิบัติ เรื่องที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ การรายงานปัญหาเร่งด่วนหรือกรณีที่ได้รับกรร้องเรียน การไม่ปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

อำนาจหน้าที่ข้อ 5 เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตาม นโยบาย แผนงาน และโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ระบุว่า ได้ปฏิบัติ และเรื่องที่มีผู้ระบุว่า ได้ปฏิบัติตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ ศึกษา สำรวจ หาแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการเปิดสอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ว่าไม่ได้ปฏิบัติ มีสาเหตุที่ผู้ระบุ ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ ไม่มีโอกาสเสนอแนะ เพราะไม่ได้เข้าไป ติดตามโดยตรง

อำนาจหน้าที่ข้อ 6 จัดให้มีการศึกษาสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวนเพื่อนำผล มาปรับปรุงการพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ผู้ให้สัมภาษณ์ครึ่งหนึ่ง ระบุว่ามีการปฏิบัติ และเรื่องที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้ปฏิบัติ ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์ หาแนวทางปรับปรุง พัฒนามาตรฐานการศึกษา

อำนาจหน้าที่ข้อ 7 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนได้ปฏิบัติ และเรื่องที่ได้ปฏิบัติที่มีผู้ระบุ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ แต่งตั้ง คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนา การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด แต่งตั้ง คณะทำงานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ทางการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และแต่งตั้ง คณะทำงานติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานทางการศึกษา

อำนาจหน้าที่ข้อ 8 ปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ระบุว่า มีการปฏิบัติ และเรื่องที่มีผู้ระบุตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ เป็นกรรมการจัดหาทุน การศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ระบุว่าไม่ได้ปฏิบัติ สาเหตุที่มีผู้ระบุตั้งแต่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ ไม่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ

1.2.2 ปัญหาการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาที่มีผู้ระบุร้อยละ 50 ขึ้นไป ในภาพรวม ได้แก่ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาบุคลากรในหน่วยงานสถานศึกษา ไม่สามารถปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และกรรมการไม่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง แต่ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม สำหรับปัญหาตามอำนาจหน้าที่รายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

อำนาจหน้าที่ข้อ 1 พิจารณาเสนอแนะให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนน้อยระบุว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงาน และปัญหาที่มีผู้ระบุ ตั้งแต่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ กรรมการมีเวลาน้อยในการศึกษาข้อมูลร่างแผนก่อนที่จะอนุมัติ

อำนาจหน้าที่ข้อ 2 กำหนดมาตรการให้ภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากร และพนักงานจ้างในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนน้อยระบุว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงาน และไม่มีข้อที่ผู้ระบุถึงร้อยละ 50

อำนาจหน้าที่ข้อ 3 พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนน้อยระบุว่า มีปัญหาในการปฏิบัติ และปัญหาที่มีผู้ระบุตั้งแต่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานทางการศึกษาน้อยมาก

อำนาจหน้าที่ข้อ 4 กำกับ เฝ้าระวัง ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ครึ่งหนึ่งระบุว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงาน และปัญหาที่มีผู้ระบุ ตั้งแต่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ออกติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานและสถานศึกษา ไม่สามารถออกปฏิบัติงานได้

อำนาจหน้าที่ข้อ 5 เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาลับเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงานและปัญหาที่มีผู้ระบุ ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ การเปิดโรงเรียนหรือสถานศึกษาทางการศึกษาของสำนักงานการศึกษาจังหวัดและกรมสามัญศึกษา มีบริเวณอยู่ใกล้กัน

อำนาจหน้าที่ข้อ 6 จัดให้มีการศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวน เพื่อนําผลมาปรับปรุงการพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ระบุว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงาน และปัญหาที่มีผู้ระบุตั้งแต่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ ไม่มีการทำงานวิจัย

อำนาจหน้าที่ข้อ 7 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร และอำนาจหน้าที่ข้อ 8 ปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคน ระบุว่า ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารรายงานการประชุม

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารรายงานการประชุม การประชุมของ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ในปี 2538 มี 18 ครั้ง กรรมการที่มาประชุมบ่อยครั้งมากที่สุด คือ ประธานชมรมการศึกษาเอกชน กรรมการที่มาประชุม น้อยครั้งที่สุด คือ เกษตรจังหวัดและสาธารณสุขจังหวัด ส่วนกรรมการที่มอบหมายให้ผู้แทนเข้าร่วม ประชุมแทนบ่อยครั้งมากที่สุด คือ สาธารณสุขจังหวัด และกรรมการที่ไม่เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง ที่สุด คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 ประเด็นสำคัญในการประชุมแต่ละครั้ง มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้แต่ไม่ครบทุกข้อ เช่น อำนาจหน้าที่ข้อ 8 ปฏิบัติงานอื่นที่ กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ไม่ปรากฏในรายงานการประชุม และในการประชุม แต่ละครั้งจะเน้นในด้านการศึกษามากที่สุด ด้านวัฒนธรรม กล่าวถึงเพียงครั้งเดียว ส่วนเรื่องด้านการศาสนา ไม่พบในรายงานการประชุม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



การอภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบที่สำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม มีองค์ประกอบของคณะกรรมการจำนวน 17-20 คน ซึ่งไม่สอดคล้องกับระเบียบวิธีการปฏิบัติ ในการจัดตั้งกรรมการที่นักวิชาการ เช่น สมยศ นาวิกาน (2525 : 304) ได้ระบุไว้ว่าควร พิจารณาถึงขนาดของกรรมการที่ดีที่สุด ในกรณีที่มีสมาชิกน้อยกว่า 5 คน ประโยชน์ของกลุ่มอาจ จะลดน้อยลง ถ้าหากว่าสมาชิกมีมากกว่า 10 คน หรือ 15 คน คณะกรรมการอาจมีขนาดใหญ่ เกินไป จำนวนสมาชิกของคณะกรรมการส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 5-10 คน และ Price (1968 : 110-116) ได้กล่าวไว้ว่า คณะกรรมการที่พอเหมาะนั้น ควรจะมีจำนวน 6-12 คน เหมาะสม ที่สุด ถ้าหากมีคณะกรรมการมากเกินไปก็จะเกิดการอลเวง มากคนมากความคิดยากที่จะผสมผสาน กันได้ อย่างไรก็ตาม จำนวนของคณะกรรมการ 17-20 คน ก็ไม่ขัดกับคำสั่ง ที่ สป 261/2536 สั่ง ณ วันที่ 22 มีนาคม 2536 เพราะได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดไว้ว่าประกอบด้วยบุคคลไม่เกิน 21 คน และเมื่อพิจารณารายละเอียดองค์ประกอบของคณะกรรมการในทางปฏิบัติแล้ว จะเห็นว่าคณะกรรมการส่วนมาก เป็นหัวหน้าส่วนราชการจากกระทรวงที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์ และผู้แทนหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม จะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานทั้งภายในและ ภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ การที่กำหนดให้มีคณะกรรมการจำนวน 17-21 คน นั้น น่าจะเป็น สิ่งจำเป็น แต่ประชาชนจะต้องทำให้การประชุมสามารถทำให้กรรมการทุกคนได้มีส่วนร่วมได้อย่าง ที่ถึงจึงจะทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จ

2. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนมากอายุ 55 ปี มีประสบการณ์ในการ เป็นคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด 7-8 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานค่อนข้างสูง ซึ่ง ก๊าซ กิตติภูมิชัย (2524 : 64 - 66) กล่าวไว้ว่า ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ควรประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ

และประสบการณ์หลายด้าน จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Price (1968 : 110 - 116) ที่กล่าวไว้ว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการจะต้องมีวิธีการที่เหมาะสม และความรู้ความสามารถของบุคคลที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการปฏิบัติงานร่วมกัน คณะกรรมการที่มีคุณภาพนั้นจะก่อให้เกิดความคิด ตลอดจนประสบการณ์ที่มาจากบุคคลหลาย ๆ คน เกิดการประนีประนอม การผสมผสานความคิดมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา และลดการตัดสินใจผิดพลาด สร้างความร่วมมือ มีพลังในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยส่วนหนึ่งชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนของการมีคณะกรรมการที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการ เนื่องจากพบว่าการประชุมไม่มีเวลาประชุม และไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารระดับสูง มีภารกิจประจำอยู่มาก จึงไม่มีเวลาประชุม ดังนั้น ในการประชุมแต่ละครั้งจึงควรจัดประชุมให้มีประสิทธิภาพ โดยเรื่องที่ประชุมควรเป็นเรื่องสำคัญตรงกับอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ฝ่ายเลขานุการต้องเตรียมข้อมูลและเอกสารให้พร้อม มีการส่งหนังสือเชิญประชุมล่วงหน้าพอสมควร และมีการยืนยันการประชุมที่แน่นอน ถ้ามีเอกสารประกอบการประชุม ที่กรรมการต้องพิจารณาหรืออนุมัติ เช่น แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัด ควรส่งเอกสารให้กรรมการก่อนประชุมไม่น้อยกว่า 7-10 วัน

3. จากผลการวิจัย พบว่า การเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการจากการวิเคราะห์รายงานการประชุม กรรมการที่มาประชุมบ่อยครั้งที่สุด ได้แก่ เกษตรจังหวัด และสาธารณสุขจังหวัด กรรมการที่ส่งผู้แทนเข้าประชุมแทนบ่อยครั้งที่สุด ได้แก่ สาธารณสุขจังหวัด และยังมีกรรมการที่ไม่เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้งมากที่สุด คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนระบุว่า สาเหตุที่ไม่ได้ไปร่วมประชุม เพราะมีงานในหน้าที่ต้องปฏิบัติอย่างรีบด่วน ดังนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการน่าจะได้มีการสัมมนาคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อทบทวนนโยบายและชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งมีต่อการบริหารการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อที่จะได้เกิดการพัฒนาดตนเองในอันที่จะปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสาเหตุอีกอย่างหนึ่งที่กรรมการไม่เข้าร่วมประชุม อาจมีสาเหตุจากการที่ประธานกรรมการ คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง แต่ได้ส่งผู้แทนเข้า

ประชุม คือ รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่ประธานแทน จึงทำให้คณะกรรมการไม่เห็นความสำคัญและไม่เข้าร่วมประชุม นอกจากนั้นคณะกรรมการบางส่วนคิดว่า คนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมโดยตรง ประกอบกับไม่มีข้อมูลหรือรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องประชุมเพียงพอ จึงไม่ให้ความสนใจต่อการประชุมเท่าที่ควร ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัด จะต้องจัดทำระเบียบวาระการประชุมพร้อมกับเอกสาร ประกอบการประชุมส่งให้กรรมการทุกคนได้ศึกษาเป็นการล่วงหน้า ก่อนที่จะมีการประชุมทุกครั้ง อย่างน้อย 7-10 วัน ทั้งนี้ แล้วแต่ความสำคัญของเรื่องประชุมในแต่ละครั้ง

4. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนให้ข้อมูลว่า คณะกรรมการได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า น่าจะเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไว้ในคำสั่ง ที่ สป 261/2536 สั่ง ณ วันที่ 22 มีนาคม 2536 ให้คณะกรรมการได้ปฏิบัติ อย่างไรก็ตามก็ดีจากข้อค้นพบที่ว่า คณะกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ครบทั้ง 8 ข้อ และข้อที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุด คืออำนาจหน้าที่ข้อ 4 กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยพบว่า คณะกรรมการบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสถานศึกษาและคิดว่าไม่สามารถปฏิบัติได้เพราะขาดงบประมาณสนับสนุน นอกจากนั้นคณะกรรมการส่วนที่มาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนาการจังหวัด เกษตรจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พาณิชยกรรมจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิ ระบุว่า ไม่ได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ข้อนี้ เพราะแต่ละกรมได้ปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการบริหารด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด น่าจะมีโอกาสออกไปติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและสถานศึกษา เพื่อจะได้รับทราบข้อมูลที่เป็นจริงและนำไปร่วมกันพิจารณา วิเคราะห์หาสาเหตุ วิธีการพัฒนาหรือวิธีแก้ไข แล้วนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงาน สถานศึกษานำไปปฏิบัติ

5. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคน ได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ข้อ 1 พิจารณาเสนอแนะให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม จังหวัด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ข้อนี้เพราะเป็นอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ และส่วนใหญ่คณะกรรมการเป็นหัวหน้าส่วนราชการในระดับจังหวัด จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผน ซึ่งเป็นงานหลักของการบริหาร ดังที่ พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 29) กล่าวว่า "การวางแผนเป็นงานแรกของการบริหารงาน เป็นการดำเนินการเลือกวิธีการปฏิบัติจากแนวคิดต่าง ๆ ที่นำไปสู่การปฏิบัติจริงจะทำอะไร ทำอย่างไร และใครทำ" การที่คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่มุ่งให้เกิด เอกภาพการบริหารในส่วนภูมิภาค โดยกำหนดรูปแบบ ระบบ กระบวนการวางแผนและการบริหารแผนลงไปในระดับจังหวัด โดยมีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ จัดวางแผนในลักษณะแผนแบบบูรณาการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้เสนอแนะลักษณะของแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ที่พึงประสงค์ว่าควรเป็นแผนที่มีเอกภาพในความคิดของทุกหน่วยงาน ให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องและเกื้อกูลกันตามบทบาทและภารกิจของแต่ละหน่วยงาน นอกจากนี้ควรสามารถประสานสัมพันธ์ทั้งด้านนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม กับแผนของหน่วยงานอื่นนอกกระทรวงด้วย แผนพัฒนาการศึกษาควรประกอบด้วย นโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาความต้องการที่แท้จริงของจังหวัด และสอดคล้องกับนโยบายต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหน่วยงานของกรมต่าง ๆ แบ่งงานรับผิดชอบ และร่วมประสานการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างสอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพพื้นฐานกำลังคน กำลังเงิน กำลังอุปกรณ์ สื่อ เวลา เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปจากเดิมสู่เป้าหมายตามนโยบายของแผน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527: 82) ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประยุทธ์ เปี่ยมงาม ที่พบว่าคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เขตการศึกษา 7 ให้ความสำคัญของงานด้านการพิจารณาเสนอแนะให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมเป็นอันดับแรก

6. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ระบุว่า ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ข้อ 2 กำหนดมาตรการให้ภาครัฐและเอกชนมีการใช้ทรัพยากร และผนึกกำลังในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม โดยเรื่องที่ปฏิบัติได้แก่ การสนับสนุนให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนร่วมกันจัดกิจกรรม มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และให้เอกชนสนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมีความสำคัญ เนื่องจากทรัพยากรที่ใช้จัดการศึกษามีจำกัด ความร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

7. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนมาก ระบุว่า ไม่ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ข้อ 3 พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม สาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติ เพราะกระทรวงศึกษาธิการไม่มีการจัดสรรงบประมาณประเภทเงินอุดหนุนให้จังหวัดดำเนินการเอง แม้แต่งบประมาณประเภทเงินอุดหนุนสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งส่งมาเป็นเงินก้อน แต่กระทรวงศึกษาธิการก็ได้ระบุจำนวนที่จัดสรรให้แต่ละกรมมาด้วย จึงเป็นเพียงการแจ้งให้คณะกรรมการทราบเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 190) กล่าวไว้ว่าในด้านการศึกษาพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุน จากนโยบายการบริหารและสนับสนุน ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคสรุปได้ว่า โครงสร้างการบริหารการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ยังไม่เป็นเอกภาพ ในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการงานส่วนใหญ่จะมีศูนย์รวมอยู่ที่ส่วนกลาง มีการกระจายอำนาจไปยังหน่วยปฏิบัติใน ส่วนภูมิภาค และเป็นลักษณะต่างกรมต่างดำเนินการ ทั้งนี้เพราะกรมแต่ละกรมมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งสามารถปฏิบัติงานเบ็ดเสร็จภายในกรมได้ โดยไม่จำเป็นต้องประสานหรือพึ่งหน่วยงานอื่น และสอดคล้องกับระบบงบประมาณของประเทศ ซึ่งมีวิธีการขอตรงและพิจารณาอนุมัติงบประมาณ โดยยึดกรมเป็นหลัก ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสพ เปี่ยมงาม ที่พบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม เขตการศึกษา 7 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ อยู่ในอันดับน้อย

8. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ได้ปฏิบัติตามที่ตามอำนาจหน้าที่ข้อ 5 เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายให้หน่วยงานทางการศึกษาคำเนินการเปิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การกำหนดแนวทางและมาตรการการรับนักเรียนประจำปีของจังหวัด เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานทางการศึกษาก็พยายามจะสนองตอบนโยบาย แผนงาน โครงการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ โดยบางเรื่องยังไม่มีความพร้อมจึงมักเกิดปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไขอยู่ตลอดเวลา คณะกรรมการการศึกษาการศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ส่วนใหญ่จึงได้ปฏิบัติตามที่ในข้อนี้

9. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนมาก ไม่ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ข้อ 6 จัดให้มีการศึกษา สสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย และทบทวนเพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม สาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติพบว่า ขาดงบประมาณสนับสนุน งบประมาณประจำมาก และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า คณะกรรมการไม่จำเป็นจะต้องออกไปสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย เอง เพียงแต่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัย หรือการออกไปสำรวจเพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้มีความก้าวหน้าขึ้น เช่น จัดสำรวจเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (เป็นเลิศ) เพื่อหาทางสนับสนุนส่งเสริม เรื่องการสำรวจชุมชนที่เด็กไม่เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาคือไป จากการไปสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รับทราบข้อมูลว่า ในการประชุมคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ซึ่งนาน ๆ จึงจะมีการประชุมครั้งหนึ่ง ในการประชุมจะพูดถึงเรื่องการศึกษา หรือปัญหาปลีกย่อยต่าง ๆ ตามที่ฝ่ายเลขานุการจัดระเบียบวาระการประชุมเป็นส่วนใหญ่โดยไม่พูดถึงปัญหาหลักของชาติที่เกี่ยวข้อหรือปัญหาใหญ่ ๆ ที่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนกรรมการก็ไม่ทราบบทบาท ไม่มีข้อมูลจึงไม่กล้าวิจารณ์ หรือให้ข้อคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินผล ที่พบว่า คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ยังไม่เข้าใจบทบาทและภารกิจของตน ขาดเป้าหมาย ขาดคู่มือการดำเนินงานที่ชัดเจน นอกจากนั้นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดซึ่งทำหน้าที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการ มีข้อจำกัดในด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานยังไม่ทราบหน้าที่ของตน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานเลขานุการของ

คณะกรรมการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 21) ดังนั้น จึงควรมีการสัมมนา และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ เพื่อให้เข้าใจบทบาทและทำงานได้บรรลุเป้าหมาย

10. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคน ระบุว่า ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ข้อ 7 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจตามที่เห็นสมควร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในสภาพปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามให้สถานศึกษา ได้มีการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง กรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม การจัดทำ ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและอื่น ๆ ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากร ในแต่ละหน่วยงาน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ เฉพาะกิจขึ้นมา เพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติงานเป็นเรื่อง ๆ ไป จึงทำให้คณะกรรมการศึกษา การ ศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ข้อ 7 ทุกคน

11. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ข้อ 8 คือ ปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย และในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่เนื่องจากเรื่องที่ ค่าเนิการเป็นเรื่องทางการศึกษา เช่น โครงการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนขาดแคลนใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาและเป็น นโยบายเร่งด่วนของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานสูงขึ้น สำหรับผู้ให้ สัมภาษณ์ที่เหลือเกือบครึ่งหนึ่งไม่ได้ปฏิบัติงานอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย โดยระบุว่า ไม่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ หรือบางครั้งได้รับมอบหมายให้ทำแต่ปรากฏว่า คณะกรรมการมี การกิจที่จะต้องปฏิบัติมากอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีความเห็นว่า การปฏิบัติงานอื่นที่ กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย ควรจะพยายามหาวิธีการให้คณะกรรมการทุกคนได้มีโอกาส ร่วมปฏิบัติ เพื่อทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จมากขึ้น ทั้งนี้เพราะทุกคนมาจากส่วนราชการที่ แตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้มีแนวความคิดที่หลากหลาย ทำให้งานเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

12. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ต้องการให้คณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด มีความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานโดยเสนอว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควรออกเป็นกฎหมาย ไม่ใช่เป็นมติหรือคำสั่งของคณะรัฐมนตรี ซึ่งแสง ปิ่นมณี ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ เปิดเผยว่า จากการประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา

และการวัฒนธรรมจังหวัด ที่ผ่านมาพบว่าการทำงานไม่เป็นไปตามความคาดหวังเท่าที่ควร คือ ไม่สามารถกระจายอำนาจการตัดสินใจด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมสู่ท้องถิ่น เนื่องจากกรรมการชุดดังกล่าวไม่มีพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายรองรับการตัดสินใจต่าง ๆ การประสานหรือความร่วมมือไม่เต็มที่ เพราะผู้ที่เข้ามาเป็นกรรมการถูกแต่งตั้งมา ดังนั้นหากมีกฎหมายรองรับการทำงานของคณะกรรมการจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 19) แนวคิดนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสพ อื่นอินทร์งาม (2534 : 62) ที่พบว่า โครงสร้างการบริหารของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ มิใช่เป็นมติของคณะรัฐมนตรี ดังเช่นในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่จะออกกฎหมายเพื่อให้มีผลใช้บังคับกับคนนอกกระทรวงศึกษาธิการ ในทางปฏิบัติ ประสพผลสำเร็จได้ยาก รวมทั้งมาตรการบางอย่าง เช่น การจัดอบรม สัมมนา ประธานกรรมการ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งเลขาธิการคณะกรรมการ จิงควรวีวชิการ อย่างเป็นทางการจูงใจกรรมการจากต่างหน่วยงาน เช่น จัดให้มีการสัมมนา การไปทัศนศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสัมมนา คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อทบทวนความสำคัญของอำนาจหน้าที่ และแนวทางในการปฏิบัติงาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.2 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้มีการพัฒนา การทำงานของฝ่าย เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดประชุมหรือสัมมนา

1.3 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด

1.4 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสรรงบประมาณให้คณะกรรมการเป็นสื่อรวมในเรื่องที่ทำได้ เพื่อให้คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นของจังหวัด

1.5 ให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงประจำเขตการศึกษานั้น ๆ

1.6 คณะกรรมการควรมีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ซึ่งครอบคลุมหน้าที่ในการติดตามประเมินผลด้วย และกำหนดการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรได้มีการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อนำรูปแบบของจังหวัดที่มีประสิทธิภาพสูงไปเป็นแบบอย่างต่อไป

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน ของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อนำผลมาเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ให้ตอบสนองตามนโยบายของกระทรวง กรม และจังหวัดให้มากที่สุด

